

Дисципліна за вибором студента
СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Тренінг педагогічних комунікацій»

(денна форма навчання)

I. Основна мета засвоєння курсу полягає у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ професійної комунікації та формуванні основних професійних комунікативних умінь; усвідомленні студентами значення ефективності педагогічних комунікацій.

II. Місце освітнього компоненту в програмі підготовки фахівців певної спеціальності освітньої програми

Вибіркова навчальна дисципліна «Тренінг педагогічних комунікацій» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

III. Завдання освітнього компоненту навчити студентів володіти методиками професійної комунікації в життєвих ситуаціях та конкретній освітній діяльності.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту

Основні *знання* в процесі вивчення курсу:

- значення навчальної дисципліни для фахової підготовки, завдання курсу, усвідомлено оперувати основними поняття;
- мати цілісне уявлення про комунікативну діяльність, її мету, сутність, принципи; місце та роль тренінгу в професійній діяльності; структуру та методику проведення тренінгового заняття; вимоги до проведення тренінгових вправ, комунікативних ігор.

Основні вміння:

- планувати та організовувати корекційно-розвивальну діяльність відповідно до потреб вихованців;
- розробляти тренінгові (практичні) розвивальні заняття комунікативного спрямування;
- сприяти стимулюванню та удосконаленню розвитку комунікативних функцій у дітей та дорослих (батьків та членів педагогічного колективу);
- здійснювати просвітницьку діяльність серед різних верств населення;
- здійснювати самоаналіз (рефлексія) власної професійної діяльності;
- підвищувати рівень психолого-педагогічної культури;
- підтримувати педагогічне спілкування, психологічно стимулювати активність партнера;

- використовувати соціально-психологічні характеристики комунікативної ситуації для реалізації своєї стратегічної лінії;
- прогнозувати можливі шляхи розвитку комунікативної ситуації, в рамках якої розгортається спілкування;
- психологічно налаштовуватись на емоційний тон партнерів зі спілкування; вирішувати конфліктні ситуації;
- організовувати та проводити тренінгові заняття тощо.

V. Короткий зміст освітнього компоненту

Змістовий модуль 1. Основні соціально-психологічні теорії комунікації

Тема 1.1. Вступ. Ключові поняття. Педагогічна та комунікативна діяльність у світі професій

Сутність діяльності, види діяльності педагога та дітей, педагогічна діяльність, її структура і функції, комунікація. Поняття про комунікативну діяльність, її сутність, мета, структура, принципи.

Тема 1.2. Корекційно-розвивальна діяльність з дітьми

Сутність корекції, розвивальної діяльності, корекційно-розвивальної діяльності, її мета, завдання, структура корекційно-розвивальної роботи, принципи і функції.

Тема 1.3. Особливості професійно-педагогічної комунікації

Сутність комунікації, професійно-педагогічної комунікації, її суб'єкт, об'єкт професійно-педагогічної комунікації. Модель процесу комунікації. Комунікативна компетентність, комунікативно-мисленнєва компетентність, педагога, шляхи їх формування.

Тема 1.4. Місце та роль тренінгу в професійній діяльності

Соціально-психологічний тренінг як активна форма розвитку комунікативної компетентності вихователя ЗДО. Історія тренінгу. Розкриття сутності, завдань, змісту та форм та методів тренінгової роботи вихователя. Структура тренінгу. Функції тренера, Методика проведення тренінгового заняття комунікативного спрямування. Вимоги до проведення тренінгових вправ, ігор та ін.

Тема 1.5. Індивідуальність. Індивідуально-типологічні особливості дітей та педагогів

Професійний розвиток і деформація особистості педагога. Комунікація в міжособистісних відносинах. Особливості міжособистісного спілкування. Педагогічне спілкування, його особливості, функції, структура. Драма педагогічного спілкування. Бар'єри педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Конфлікти у педагогічному спілкуванні. Взаємодія, сприйняття і розуміння у педагогічному спілкуванні. Психологічний клімат в колективі - основа ефективної педагогічної комунікації.

Змістовий модуль 2. Засоби педагогічного спілкування і комунікації

Тема 2.1. Вербальні й невербальні засоби професійно-педагогічної комунікації. засоби професійно-педагогічної комунікації

Сутність професійно-педагогічна комунікації, її види вербальних і невербальних засобів комунікації. Комунікативно-мовленнєва діяльність. Усне, писемне та внутрішнє педагогічне мовлення. Культура мови і мовлення педагога. Вимоги до мовлення педагога. Декодування педагогом невербальної інформації. Поради тренерам щодо вербальної та невербальної комунікації під час проведення тренінгів.

Тема 2.2. Етичні правила комунікації у глобальних інформаційних мережах. Конфлікт, педагогічний конфлікт

Педагогічний конфлікт, його сутність, джерела, особливості, причини, функції, класифікація. Структура педагогічного конфлікту, сфери комунікації. Види педагогічних конфліктів. Поведінка педагога у конфліктній ситуації. Розв'язання та запобігання педагогічних конфліктів. Легітимність і етичність у конфлікті.

Тема 2.3. Шляхи профілактичної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми щодо усунення проблем у розвитку

Поняття консультації, консультативної роботи. Консультативна допомога батькам вихованців з питань профілактики та попередження можливих відхилень у психічному розвитку дитини. Шляхи підвищення рівня психолого-педагогічної культури батьків

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра педагогіки і психології дошкільної освіти факультету педагогіки і психології: канд. психол. наук, ст. викл. Товкач І.Є.

Обсяг навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 год. (3 кредити ЄКТС); з яких: лекційних – 22 год.; семінарських занять – 20 год.; самостійної роботи студентів – 48 год.

VII. Основні інформаційні джерела

1. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник / Н.Ю. Бутенко. К.: КНЕУ, 2004. 383 с.
2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб / Н.П.Волкова. К.: ВЦ «Академія», 2006. 256 с. (Альма-матер).
3. Луценко І. О. Дитина і дорослий: вчимося спілкуватися: Готуємося до мовленнєвого спілкування з дошкільниками. – К. : Світич, 2013. 203 с.
4. Максименко С.Д. Психологія та педагогіка: підручник / [Максименко С.Д., Євтух М.Б., Коваленко В.В., Цехмістер Я.В., Лазуренко О.О.] ; За заг. ред. С.Д Максименко. К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. 584 с.
5. Піроженко Т.О. Ціннісні орієнтації дитини у дорослому світі : навч.-метод. посібник Т.О. Піроженко, Л.С. Соловійова та ін. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2016. 248 с.

6. Савенкова Л.О. Педагогічна риторика: навч. посібник / Л.О. Савенкова. К.: КНЕУ, 2009. 298 с.

7. Товкач І. Є. Хочу бути мамою, хочу бути татом: навчально-метод. посібник / І.Є. Товкач. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 368 с.

8. Федорчук В.М. Соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача»: Навчально-методичний посібник / В.М. Федорчук. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. 240 с.

VIII. Система оцінювання: модульний контроль, диференційований залік

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на семінарських заняттях; оцінювання 2-х модульних контрольних робіт; виконання індивідуальних творчих завдань, підготовка есе за заданою студентам тематикою.

Методи та форми дистанційного навчання
система Moodle; інтернет- конференція Cool Meet.